

РЕШЕНИЕ

№ 1447

гр. София, 29.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова
Членове: Катерина Рачева
Мария Райкинска

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20221000502867 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 01.04.2022г по гр.д. № 12855/2019г СГС, ГО, 14-ти състав е признал за установено по иск на В. А. Б. против УниКредит Булбанк АД на осн. чл.439,ал.1 от ГПК, че ищецът не дължи сума в размер на 96547.03евро лихва за периода от 20.04.2012г до 21.08.2012г, за която е издаден ИЛ от 31.08.2012г по гр.д. № 12157/2012г на ВРС и сума в размер на 10729.85евро договорна лихва за периода от 20.04.2012г до 21.08.2012г, за която е издаден ИЛ на 10.09.2012г по ч.гр.д. № 12187/2012г, по които ИЛ са образувани изпълнителни дела, поради погасено по давност право на принудително изпълнение. Със същото решение съдът е отхвърлил като неоснователни исквете на В. Б. за установяване, че не дължи на същото основание

- сумата от 2850000,00евро- главница, такси в размер на 14250,00евро по договор за кредит № 428/05208/020045/19.07.2010год, изменен с последващи анекси към него, както и сумата от 115 816.31лв - разноски по делото, за които е издадена заповед за незабавно изпълнение и ИЛ по ч.гр.д. №12157/2012год. по описа на ВРС, въз основа на

който ИЛ е образувано изп.дело № 20178080400037 по описа на ЧСИ З. Д. с район на действие ОС-г р. Варна / предходен № 20127160401160/;

- сумата от 231600,00евро - главница по договор за кредит № 489/05208/020045/11.08.2011г, изменен с последващи анекси към него, сумата от 9479.12 лв, разноси по делото, за които суми е издадена заповед за незабавно изпълнение и ИЛ по ч.гр.д. № 12187/2012год. по описа на ВРС, въз основа на който е образувано и изп.дело №20178080400039 по описа на ЧСИ З. Д. с район на действие ОС-гр. Варна, / предходен № 20127160401161/ .

Решението на СГС е предмет на въззивно обжалване, в отхвърлителната част , от ищеца В. Б. , представляван от адв. Д.. Въззивникът поддържа, че решението е неправилно и незаконосъобразно. Поддържа, че съдът неправилно е тълкувал материалния закон и че е допуснал нарушения на процесуалния закон. Поддържа, че неправилно съдът е приел откога следва да се приложи тълкуването на закона, дадено с ТР № 2/2015г на ВКС, ОСГТК . Поддържа, че по делото е установено, че вземанията на банката от ищеца са погасени по давност. Моли решението на СГС да бъде отменено в обжалваната част и предявените искове за установяване на недължимост на суми, предмет на принудително събиране от ищеца да бъдат уважени. Претендира разностите, направени по делото пред двете съдебни инстанции.

Ответникът по жалбата УниКредит Булбанк АД и неговия помагач Черноморски холдинг АД депозират писмени отговори, с които оспорват въззивната жалба

В о.с.з. въззивникът не се представлява. Депозира писмена молба, чрез адв. Д., с която заявява, че изпълнителните дела против ищеца са прекратени. Развива съображения за основателността на предявените искове и моли по изложените мотиви предявените искове да бъдат уважени. Претендира разноси по делото съобразно списък по чл.80 от ГПК , който представя.

Въззиваемата страна Уникредит Булбанк АД и помагачът „Черноморски холдинг”АД не се представляват в съдебно заседание.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби , приложими към процесното правоотношение. В този смисъл са дадените указания по тълкуването и приложението на закона от ВКС с ТР

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е правилно като краен резултат , не страда от пороците , посочени във въззивната жалба и не е постановено в противоречие с императивни материално правни разпоредби.

Предявени са искове за установяване на недължимост на вземания на банката въз основа на факти, настъпили след постановяване на съдебно решение, с което е установено вземането на настоящия ответник от настоящия ищец , имащи значение за съществуването на процесното вземане – иск с правно основание чл. 439 от ГПК.

Установява се по делото от представените доказателства и не е спорно между страните, че ищецът е солидарен длъжник, наред с други лица, по договори за банков кредит, сключени с Уникредит Булбанк АД. Установява се, че банката е образувала заповедни производства пред Районен съд- Варна- гр.д. №12157/2012г и гр.д. № 12187/2012г, по които са издадени заповеди за изпълнение по реда на чл.417 от ГПК и е допуснато незабавно изпълнение и по които са издадени ИЛ от 31.08.2012г и 10.09.2012г, с които ищецът е осъден при условията на солидарност с останалите физически и юридически лица да заплати процесните суми.

Не се твърди издадените заповеди за изпълнение да са били оспорвани по реда на възражението по чл. 414 от ГПК и чрез иск за установяване на вземането по чл. 422,ал.1 от ГПК.

Установява се, че банката-кредитор е представила издадените изпълнителни листове с молби на 14.09.2012г пред ЧСИ и са образувани изп.д.№20127160401160 / преобразувано в № 20178080400037/ и изп. д. с №20127160401161 /последващ №20178080400039 / и двете по описа на по описа на ЧСИ 3. Д., с район на действие ОС-гр. Варна.

Настоящото дело е образувано по ИМ, депозирана в регистратурата на СГС на 03.10.2019г.

При така установените факти съдебният състав прави следните правни изводи:

По допустимостта на производството

В молбата си, депозирана за о.с.з. на 10.11.2011г ищецът заявява обстоятелства, които според него го лишават от интерес от предявените искове. Въпреки така заявените твърдения ищецът не заявява оттегляне или отказ от предявените искове, поради което съдът не се явява десезиран от спора. В същото време никоя от страните не представя доказателства, въз основа на които съдът да може да приеме извод, че за ищецът не съществува правен интерес от предявените искове или че спорът между страните е намерил разрешение, било то и извънсъдебно.

Ето защо, според настоящият съдебен състав, предявеният иск е допустим- искът за

установяване недължимост на суми по реда на чл.439 от ГПК е изрично предвидена в закона форма на защита на длъжника и производството по така предявеният иск се явява процесуално допустимо.

По съществото на спора

Ищецът претендира, че не дължи изпълнение по издадените изпълнителни листове, тъй като вземанията на банката са погасени по давност, доколкото има искани и извършени изпълнителни действия против този длъжник, то те са предприемани след прекратяване на изпълнителното производство и тъй като има произнасяне в този смисъл по предходно решение между страните.

Изпълнителните дела №№ 20127160401160 и 20127160401161 по описа на ЧСИ Д. са образувани и висящи по време, когато ППВС №3/80г не е обявено за изгубило сила с т.10 от ТР № 2/2015г от 26.06.2015г. Настоящият съдебен състав споделя практиката, съгласно която до 26.06.2015г приключените и висящите изпълнителни производства се регламентират от ППВС№3/80г. Съдът приема този извод като съобразява задължителната сила на ППВС, съгласно на чл.58,т.1 и т.2 и чл.59 от ЗУС /отм/, чл.84,т.2 и чл.86,ал.2 от ЗСВ/отм/ и чл.124 и чл.130,ал.2 от сега действащия ЗСВ. Съобразно цитираните правни норми при противоречива практика ВС, сега ВКС, има правомощието да издава ППВС , след това ТР, които имат задължителен характер за тълкуването на конкретната правна норма за съдилищата и юрисдикциите, сега и за органите на изпълнителната власт и местното самоуправление. При постановяване за първи път на такъв тълкувателен акт той има действие по отношение на тълкуваната норма веднага, включително и когато правопораждащите факти са проявени преди самото ППВС или ТР и всички съдилища, органи и юрисдикции са длъжни да спазват даденото задължително тълкуване на закона. Когато поради промяна на обществени отношения същата норма бъде предмет на повторно тълкуване с ППВС или ТР , то вторият тълкувателен акт следва да се приеме, че има действие занапред, като в противен случай се стига до изненада на участниците в процеса и невъзможност да се защитят техните права. Своите действия страните и органите следва да съобразяват с нормативните актове и ако има такива- със задължителните постановления или решения на ВС или ВКС по тълкуването на закона, действащи към момента. Към правни норми тълкувани от ВС или ВКС със задължителна сила с ППВС или ТР би било проява на непредвидимост на правосъдието да се приложи с обратна сила ново задължително тълкуване на същата правна норма. Ето защо, по отношение на изпълнително производство, образувано, приключило или висящо по времето, когато ППВС №3/80г е действащо, намира приложение това ППВС, а новото тълкуване на разпоредбата на чл. 116,б”в” от ЗЗД намира приложение от 26.06.2015г и занапред. В този смисъл е и съдебната практика по сходни казуси- например решение № 252/2020г по гр.д. № 1609/2019г на III ГО на ВКС, решение № 170/2018г по гр.д. № 2382/2017г на IVГО на ВКС, решение № 51/2019г по гр.д. №2917/2018г на IV ГО на ВКС, решение №

37/2021г по гр.д. № 7047/2020г на IV ГО на ВКС .

В разглеждания случай това означава, че до 26.06.2015г , по отношение на делата , образувани при ЧСИ Д. по молби от 14.09.2012г давност не е текла, ако делата са били висящи. Това е така, защото съгласно даденото с ППВС № 3/80г тълкуване образуването на изпълнителното производство прекъсва давността като по време на изпълнителното производство давност не тече. С т. 10 от ТР № 2 от 26.06.2015г, постановено по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС дава различно тълкуване на разпоредата на чл.116,б”в” от ЗЗД като приема, че в изпълнителното производство давността се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, , но давността не се спира.

С оглед изложеното следва да се приеме, че до 26.06.2015г , според ППВС № 3/80г давност по образуваните дела по посочените изпълнителни листове против настоящия ищец е била спряна и не е текла. За да започне да тече давността е следвало в продължение на две години вискателят по тези изпълнителни дела да е бездействал, за да се прекратят същите на осн. чл.433,т.8 от ГПК по силата на закона и от момента на прекратяването на изпълнителните дела започва да тече погасителния давностен срок.

В разглеждания случай, след като изпълнителният лист е издаден въз основа на заповеди за изпълнение на парични задължения , настоящият съдебен състав приема, че погасителната давност за вземанията на вискателя е петгодишна, на осн. чл. 117, ал.2 от ЗЗД. Това е така , защото разпоредбата на чл.117,ал.2 от ЗЗД регламентира, че ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години. В случая заповедта за изпълнение замества съдебното решение като изпълнително основание. Заповедта за изпълнение се ползва със стабилитет, сходен по последици със силата на пресъдено нещо. По силата на чл.416 от ГПК, когато възражение не е подадено в срок заповедта за изпълнение влиза в сила и в тази хипотеза единствената възможност за оспорване на вземането сае по реда и при основанията на чл.424 от ГПК- при новооткрити обстоятелства или нови писмени доказателства. Извън този иск длъжникът не може да се ползва от друга форма на искова защита, с която да оспорва самото вземане. Неговите възражения, породени от факти, настъпили преди изтичането на срока за възражение се преклудират, което е ефект сходен с този на СПН по отношение на признато с решение вземане. По действащия ГПК, с изтичане на преклузивния срок за подаване на възражение против заповедта за изпълнение, се получава окончателно разрешен правен спор относно съществуването на вземането. Стабилитетът на заповедта за изпълнение произтича от това, че тя влиза в законна сила и е неоспорима на основания, които са могли да бъдат заявени във възражението по чл.414 от ГПК , със заповедта се регулират отношенията между страните, съобразно постановеното с нея и за установеното с нея вземане спор между страните въз основа на преклудираните факти не може да се води. Като се

съобрази и обстоятелството , че заповедното производство е уредено в ГПК като аналог на исковото с цел проверяване спорността на вземането, то настоящият съдебен състав приема, че към заповедта за изпълнение на парично задължение, с която приключва заповедното производство, ако същата установява вземането на кредитора, могат да се прикрепят последиците на чл.117, ал.2 от ЗЗД. В този смисъл и решение № 37/2021г по гр.д. № 7047/2020г на IV ГО на ВКС. От изложеното следва , че в разглеждания случай вземанията на Уникредит Булбанк АД се погасяват с изтичането на петгодишен давностен срок.

Следователно , за да се погасят правата на вискателя по двата изпълнителни листа , депозирани пред ЧСИ Д. с молба от 14.09.2012г следва, считано от посочената дата да е имало две годишен срок на бездействие на вискателя и след това изтичане на петгодишен давностен погасителен срок. По делото не се установява изтичане на двегодишен срок на бездействие на кредитора в рамките на образуваното изпълнително производство. Кредиторът е поддържал активност в рамките на производството като е изисквал от ЧСИ извършване на изпълнителни действия- молби от 01.10.2012г- молба за проучване на имуществено състояние , 14.03.2014г- молба за продажба на движими вещи като нов сочен способ за принудително изпълнение, молба от 08.07.2015г- за проучване, заповест и възбрана на имущество на длъжниците.

От изложеното следва, че по изп.д. №№ 20127160401160 и 20127160401161 на ЧСИ Д. не се установява да е настъпила перемпция, съответно да е започнал да тече срок на погасителна давност по отношение на вземанията на банката. С оглед твърденията на ищеца, съдът за пълнота следва да посочи, че дори и да е настъпила перемпция , то петгодишния давностен срок не е изтекъл и съответно вземанията на банката не са погасени.

След постановяване на ТР № 2/2015г от 26.06.2015г на ОСГТК на ВКС уредбата на отношенията се изменя като съгласно разясненията към т. 10 от ТР по време на висящност на изпълнително производство погасителна давност по отношение на събираното вземане тече, но тя се прекъсва с предприемането на изпълнителни действия. Според разясненията на ТР за прекъсването на давността с отправено от вискателя искане за прилагане на конкретен изпълнителен способ, е без значение дали съдебният изпълнител е предприел или не е предприел конкретни действия във връзка с това искане, тъй като от значение за развитието на изпълнителния процес е дали кредиторът действа.

На следващо място съдебният състав следва да отбележи, че извършването на изпълнителни действия при настъпила перемпция и прекратяване на изпълнителното дело по право не е невалидно. Напротив, докато ИЛ е при съдебният изпълнител и вземането не е погасено по давност той е длъжен при поискване от вискателя да осъществява принудително изпълнение чрез предвидените изпълнителни способи.

Извършването на изпълнителни действия по прекратено поради перемпция , но фактически висящо изпълнително дело, се приравнява на искане за образуване на ново изпълнително дело и предприемане на действия по това дело. В този смисъл е и тълкуването на закона по сходен казус, дадено с решение № 37/2021г по гр.д. № 7047/2020г на IV ГО на ВКС.

С оглед изложеното следва да се приеме, в най-благоприятния за ищеца случай, че давността погасяваща вземанията на банката- ответник е започнала да тече на 26.06.2015г, въпреки че след посочената дата има поискани действия, прекъсващи давността, като например молбата на вискателя от 08.07.2015г за посочване на нови изпълнителни способности по двете дела.

Дори и да не беше прекасвана давността през м.07.2015г настоящото производство е образувано по искова молба , депозирана на 03.10.2019г , с което според настоящият състав, давностният срок погасяващ вземанията на ответника спира да тече. Според настоящият съдебен състав всеки спор за съществуването на вземането , независимо от това кой е инициатор на производството като е подал искова молба, е основание за спиране на течащата давност, погасяваща вземането на кредитора. В този смисъл активността на длъжника да предяви отрицателният иск за недължимост на вземане, за което е образувано изпълнително производство, поради изтекла давност е спор за това дали той дължи търсеното в рамките на изпълнителното производство. В същото време така предявеният иск представлява пречка за кредитора да търси изпълнение, при спряно изпълнително производство, а няма процесуален ред за получаване на искова защита, тъй като или искът му би бил недопустим или вземането му е установено по окончателен начин/както в настоящия случай/. Ето защо следва да се приеме, че до постановяване на решение по настоящото дело давност, погасяваща вземанията на ответника- банка не тече на осн. чл. 116б”б” и чл. 115,б”ж” от ЗЗД.

Ето защо съдът приема извод, че вземанията на Уникредит Булбанк АД , предмет на принудително събиране по изп.д. №№ 20127160401160 и 20127160401161 на ЧСИ Д. не са погасени по давност. Предявените иски за установяване на недължимост на сумите от ищеца, събирани по посочените изпълнителни дела, поради изтекла погасителна давност се явяват неоснователни.

Изводите на двете съдебни инстанции съвпадат. Първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната част, като правилно и законосъобразно.

По отношение на разноските:

При този изход на спора право на разноски има въззивамата главна страна. Същата не доказва направени по делото пред въззивната инстанция разноски.

Предвид изложените съображения, състав на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261173 от 01.04.2022г по гр.д. №12855 /2019г по описа на Софийски градски съд, I ГО, 14 състав в обжалваната част.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните , при условията на чл.280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____